

ባሕር ዳር ሀዳር 15 ቀንን 2004 ዓ.ም Bahir Dar November 25, 2011

በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

ዝክሬ ሕግ ZIKRE HIG

Of the Council of the Amhara National Regional State in the Federal Democratic Republic of Ethiopia

በአማራ ብሔራዊ ክልሳዊ *መንግ*ስት ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ Issued under the auspices of the Council of the Amhara National Regional State | 1324 **β78. Φ2 11C 3.90** Unit price 3.90

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር 187/2003 ዓ.ም

በአማራ ብሔራዊ ክልሳዊ *መንግሥት* ሀብትን ለማሳወቅና ለማስመዝገብ የወጣ አዋጅ

Content

PROCLAMATION NO. 187/2011

A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE DISCLOSURE AND REGISTRATION OF ASSETS IN THE AMHARA NATIONAL REGIONAL STATE

<u>አዋጅ ቁጥር 187/2003 ዓ.ም</u>

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የሀብት ማሳወቂያና ማስመዝገቢያ አዋጅ

ህብትን ማሳወቅና ማስመዝገብ የመንግሥት አሥራርን በግልፅነትና በተጠያቂነት ሳይ ለመመስረት አስፌላጊ በመሆኑ፤

ሀብት ማሳወቅና ማስመዝገብ ሙስናና ብልዥ አሥራርን ለመከሳከልና መልካም አስተዳደርን ለማስፌን ክፍተኛ ጠቀሜታ ያለው በመሆኑ፤

PROCLAMATION NO. 187/2011

THEAMHARA NATIONAL REGIONAL STATE DISCLOSURE AND REGISTRATION OF ASSETS PROCLAMATION

WHEREAS, the disclosure and registration of assets is important to enhance transparency and accountability in the conduct of public affairs;

WHEREAS, the disclosure and registration of assets is of paramount importance in the prevention of corruption and impropriety and helps to enhance good governance;

የመንግሥት የሥራ ኃላፊነትና የግል ጥቅም ሳይቀሳቀሉ በየራሳቸው መንገድ የሚመሩበትን ግልጽ ሥርዓት መዘር*ጋ*ት ሊፌጠር የሚችለውን የጥቅም ግምት ለማስወገድ እንደሚረዳ በመታመኑ፤

የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3/1 ስር በተሰጠዉ ሥልጣን መሰረት የሚከተለውን አውጇል፡፡

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ

1. <u>አ</u>ኖር ርዕስ

ይህ አዋጅ "በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የሀብት ማሳወቂያና ማስመዝገቢያ አዋጅ ቁጥር 187/ 2003 ዓ.ም" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፦

- 1/ "ሀብት" ማለት ማንኛውም የማይንቀሳቀስ ወይም የሚንቀሳቀስ ወይም ግዙፍነት ያለው ወይም የሌለው ንብረት ሲሆን የመሬት ይዞታን እና ዕዳን ይጨምራል፤
- 2/ "ኮሚሽን" ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ሥነ ምግባርና ፀረ ሙስና ኮሚሽን ነው፤
- 3/ "የሥነ ምግባር መከታተያ ክፍል" ማለት በመንግሥት መሥሪያ ቤት ወይም በመንግሥት የልማት ድርጅት የሥነ ምግባር ሁኔታን የሚያስተባብርና የሚያማክር አካል ነው፤

WHEREAS, it is necessary to put in place a transparent system that would help the conduct of public affairs and private interest go separate without intervening into one another's territory so as to avoid possible conflict of interest;

Now, therefore; the Council of the Amhara National Region, in accordance with the Powers vested with it under Sub-Article 3/1 of Article 49 of the Revised Constitution of the Region, hereby proclaims as follows:

PART ONE GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "The Amhara National Regional State Disclosure and Registration of Assets Proclamation No. 187/2011."

1. <u>Definitions</u>

In this Proclamation, unless the context requires otherwise:

- 1/ "asset" means any movable or immovable or tangible or intangible property andincludes landholdings and debts;
- 2/ "Commission" means the The Amhara National Regional State Ethics and Anti-Corruption Commission;
- 3/ "ethics liaison unit" means a unit entrusted with the duty to coordinate and advise on ethical issues in a public office or a public enterprise;

- 4/ "ተቯሚ" ማለት የሚከተሉትን ይጠቃልላል፡-
 - ፕሬዚዳንት፣ U/ የክልሱን የክልለ፡ን ምክትል ፕሬዚዳንት፣ PAC *ኃላፊዎችን*፣ *ኃላፊዎችን፣ምክት*ልየቢሮ <u> ኮሚሽነሮችን፣ ምክትል ኮሚሽነሮችን፣</u> **ዳይሬክተሮችን**፤ ምክትል ዋና $\varphi\varsigma$ **ዳይሬክተሮችን**፣ ሥራ አስኪያጆችን፣ ምክትል ሥራ አስኪያጆችን፤ ጽሕፊት ቤት ኃላፊ፣ ምክትል ጽሕፈት ቤት **う**りる:
 - ለ/ የዞን አስተዳዳሪዎችን፣ ምክትል አስተዳዳሪዎችን፣ የመምሪያ ታላፊዎችን፣ ምክትል የመምሪያ ታላፊዎችን፣ የጽሕሬት ቤት ታላፊዎችን፣ ምክትል የጽሕሬት ቤት ታላፊዎችን፣
 - ሐ/ የወረዳ አስተዳዳሪዎችን፣ ምክትል አስተዳዳሪዎችን፣ የጽሕፌት ቤት ኃላፊዎችን፣ ምክትል የጽሕፌት ቤት ኃላፊዎችን፣
 - መ/ የቀበሌ ዋና አስተዳዳሪዎችን፤
 - ሥ/ የከተማ አስተዳደር ከንቲባዎችን፣ ምክትል ከንቲባዎችን፣ የከተማ አገልግሎት ሥራ አስኪያጆችን፣ ምክትል ሥራ አስኪያጆችንና ሌሎች ተሿሚዎችን፣
 - ረ/ የመደበኛና የከተማ ነክ ፍርድ ቤቶች ፕሬዚዳንቶችን፣ ምክትል ፕሬዚዳንቶችንና ዳኞችን እንዲሁም በየደረጃው የሚገኙ ዐቃቤያነ ሕጎችን፤
 - ሰ/ የፖሊስ ተሿሚዎችን፤
 - ሽ/ የክልሉን ዋና ኦዲተርንና ምክትል ዋና ኦዲተርን፤

- 4/ "appointee" includes the following:
 - a) the President of the Region, the Deputy president of the Region, Bureau Heads, Deputy Bureau Heads, Commissioners, Deputy Commissioners, Director Generals and Deputy Director Generals, Managers, Deputy Managers, Office Head, Deputy Office Head;

- b) Zonal Administrators, Deputy Administrators,
 Department Heads, Deputy Department Heads,
 Office Heads, Deputy Office Heads;
- c) Wereda Administrators, Deputy
 Administrators, Office Heads, Deputy Office
 Heads;
- d) Kebele Chief Administrators;
- e) Mayors of City Administrations, Deputy Mayors, Managers and Deputy Managers of City Services as well as other appointees;
- f) Presidents, Deputy Presidents and Judges of Regular and City Courts as well as Public Prosecutors found at different levels;
- g) Police appointees;
- h) Auditor General and the Deputy Auditor General of the Region;

- ቀ/ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሥራ አመራር ቦርድ አባሳትን፣ ሥራ አስኪያጆችንና ምክትል ሥራ አስኪያጆችን፤
- በ/ የከፍተኛ ትምህርት ተቋሞች እና ኮሌጆች ፕሬዘዳንቶችን ፣ ምክትል ፕሬዘዳንቶችን ዲኖችንና ምክትል ዲኖች።
- 5/"ተ*መራጭ"* ማስት የሚከተሉትን ያጠቃልላል፡-
 - ህ/ የክልሉን ምክር ቤት ዋና እና ምክትል አፌ ጉባዔዎችን፣ የቋሚ ኮሚቴ አባላትንና ሰብሳቢዎችን እንዲሁም የክልሉን ምክር ቤት አባላት፡፡
 - ለ/ የብሔረሰብ ዞን፣ የወረዳና የከተማ አስተዳደር ምክርቤት አፈ- ጉባኤዎችና ምክትል አፈጉባዔዎችን፡፡
- 6/ "የመንግሥት ሥራተኛ" ማለት የሚከተሉትን ያጠቃልሳል፡-
 - U/ በመንግሥት on poly ቤቶችና በመንግሥት የልማት ድርጅቶች የመምሪያ ኃላፊነት፣ የሥራ ሂደት መሪነት፣ የዳይሬክተርነት፣ በየደረጃው በሚገኙ ፍርድ ቤቶች እና ከፍተኛ የትምህርት ተቋማት NGbh መምህርነት ምክትል አና Con መምህርነት እንዲሁም አና ምክትል ሬጇስትራርነት፣ የአባልግሎት ኃላፊንትና ከነዚህ ጋር ተመጣጣኝና በሳይ ደረጃ ያሳቸው ሥራተኞች፤
 - ለ/ የተሿሚዎች አማካሪዎችን፤

- Board Members, Managers and Deputy
 Managers of public Enterprises;
- j) Presidents, Vise Presidents, Deans and Vise
 Deans of government higher education institutions and Colleges.
- 5/ "elected person" includes:
 - a) Speaker, Deputy Speaker, Chairperson and members of Standing committees as well as members of the Regional Council;
 - b) Speakers and Deputy Speakers of Nationality, Wereda and City Administration.
- 6/ "public servant" includes the following:
 - a) department heads, process owners, directors and
 of public offices and public Enterprises,
 Directors, deputy directors as well as chief and
 deputy Registrars of Courts of various levels and
 higher institutions, and other employees having
 equivalent or higher ranks;

b) Advisors, of appointees;

- ሐ/ፌቃድ የመስጠት፣ የመቆጣጠር፣ግብር የመሰብሰብ፣ግዥ የመፈፀም መሬት የማስተዳደር የሚያከናውኑ mb መሥሪያ የመንግሥት ቤት *ሥራተኞችን፣መርጣሪዎችን፣* ትራፊክ *と*んひそう: የክልለ አዲተር ዋና መሥሪያ ቤት አዲተሮችን፣ እና
- መ/ ኮሚሽኑ በሚያወጣው መመሪያ ተለይተው የሚወሰኑ ሌሎች የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ሥራተኞችን።
- 7/ "ቤተሰብ" ማለት የተሿሚ፣ የተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ የትዳር ጓደኛ ወይም በሥሩ የሚተዳደር ዕድሜው 18 ዓመት ያልሞላ ልጅ ሲሆን ጋብቻ ሳይሬጽም እንደ ባልና ሚስት አብሮ የሚኖር ሰውን እና የጉዲፊቻ ልጅን ይጨምራል፤
- 8/ "የቅርብ ዘመድ" ማለት የተሿሚ፣ የተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ ወላጆችን፣ ተወላጆችን፣ ሕህቶችን፣ ወንድሞችን እና ሌሎች እስከ ሦስተኛ ደረጃ የሥጋ ወይም የጋብቻ ዝምድና ያላቸው ሰዎችን ያጠቃልላል፤
- 9/ "የመንግሥት መሥሪያ ቤት" ማለት ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል በመንግሥት በጀት የሚተዳደርና የሕግ አውጭነት፣ የዳኝነት ወይም አስፌጻሚነት የመንግሥት ሥራዎች የሚከናወኑበት ማናቸውም መሥሪያ ቤት

- c) employees of public offices performing licensing, regulating or tax collection, procurement and land administration functions, investigators, traffic police officers, auditors of the Office of Auditor General of the region; and
 - d) Other employees of public offices and public enterprises to be specified by directives of the Commission
- 7/ "family" means the spouse or a dependant child, under the age of 18, or an appointee, elected person or a public servant and include a person living together under irregular union and an adopted child;
- 8/ "close relative" includes ascendants, descendants, siblings and other persons related to an appointee, elected person or a public servant by consanguinity or affinity up to the third degree;
- 9/ "public office" means any office the budget of which is fully or partially allocated by government and in which legislative, judicial or executive activities of government are performed;

- "የመንግሥት ልጣት 10/ ድርጅት" ማለት የመንግሥት የባለቤትነት ድርሻ በሙሉ ന ഉ.ഈ ያለበት ማንኛውም በክፌል የመንግሥት የልማት ድርጅት ወይም የአክሲዮን ኩባንያ ነው፤
- 11/ "ሰው" ማስት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- 12/ ማንኛውም በወንድ ፆታ የተገለጸ አካ*ጋገር* ሴትንም ይጨምራል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ተሿሚዎች፣ ተመራጮችና የመንግሥት ሠራተኞች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት

ሀብትን ስለማሳወቅና ስለማስመዝገብ

፬. የማስመዝገብ ግዴታ

- - ሀ/ በራሱና በቤተሰቡ ባለቤትነት ወይም ይዞታ ሥር የሚገኝ ሀብትን፣ እና
 - ስ/ የራሱንና የቤተሰቡን የንቢ ምንጮች፣ የማሳወቅና የማስመዝንብ ግዴታ አለበት።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት ሀብቱን የሚያስመዘግብ ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ የራሱንና የቤተሰቡን ሀብትና የገቢ ምንጮች ለየብቻ ለዚሁ ተግባር በተዘጋጀ ቅጽ ላይ በመሙላት ትክክለኛነቱን በፊርማው ያረጋግጣል።

- 10/ "public enterprise" means any public enterprise or a share company in which the total or part of the holdings is owned by government;
- 11/ "person" means a natural or juridical person;
- 12/ any expression in the masculine gender includes the feminine.

3. Scope of Application

This Proclamation shall be applicable to appointees, elected persons and public servants of the Amhara National Regional State.

PART TWO

DISCLOSURE AND REGISTRATION

OF ASSETS

4. Obligation to Register

- 1/ Any appointee, elected person or public servant shall have the obligation to disclose and register:
 - a) The assets under the ownership or possession of himself and his family; and
 - b) Sources of his income and those of his family.
- 2/ The appointee, elected person or public servant who registers his assets pursuant to sub-article (1) of this Article shall fill the particulars of his assets and sources of income and those of his family in separate forms designed for such purposes and authenticate the same by his signature.

*፩. በምዝገ*ባ ስለማይካተት *ሀ*ብት

- 1/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 4 ድን*ጋ*ጌ ቢኖርም የሚከተሉት ሀብቶች አይመዘገቡም፦
 - ህ/ በውርስ ተገኝቶ በጋራ የተያዘና ለወራሾቹ የግል አገልግሎት የሚውል ንብረት፤
 - ለ/ ዝርዝሩ ይህንን አዋጅ ተከትሎ በሚወጣ ደንብ የሚወሰን ሆኖ የቤት ዕቃዎችና የግል መገልገያዎች፤

ሐ/ ከሑሬታ የሚገኝ ገቢ።

2/ ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ /ሀ/ መሥረት በጋራ የተያዘ ንብረት በወራሾች መካከል እንደተከፋፊለ ድርሻውን አሳውቆ ማስመዝገብ አለበት፡፡

6. ስለመዝ*ጋ*ቢ አካል

- ፩/ የተሿሚዎችን፣ የተመራጮችንና የመንግሥት ሠራተኞችን ሀብት የሚመዘግበው ኮሚሽኑ ይሆናል፡፡
- 2/ ኮሚሽኑ አስፌላጊ ሆኖ ሲያገኘው የተሿሚዎችን፣ የተመራጮችን ወይም የመንግሥት ሥራተኞችን ሀብት እንዲመዘግብ እንደ ሁኔታው በሙሉ ወይም በክፊል የሥነ ምግባር መከታተያ ክፍልን ሊወክል ይችላል።
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /2/ መሥረት ውክልና የተሰጠው እያንዳንዱ የሥነ ምግባር መከታተያ ክፍል በዚህ አዋጅ አንቀጽ 4 ንዑስ አንቀጽ /2/ መሥረት የቀረበለትን የህብት ማስመዝገቢያ ሰንድ ምዝገባው በተደረገ በ30 ቀናት ውስጥ ለኮሚሽኑ ያስተላልፋል።
- 4/ ኮሚሽኑ በዚህ አንቀጽ መሥረት የተከናወኑ የሀብት ምዝገባ ሰንዶች ጠባቂ ሆኖ ያገለግላል፡፡ ሀብታቸውን ሳስመዘገቡ ተሿሚዎች፣ ተመራጮችና የመንግሥት ሥራተኞች የምዝገባ ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ይስጣል፡፡

5. Assets Exempted from Registration

- 1/ notwithstanding the provisions of Article 4 of this Proclamation, the following assets shall be exempted from registration:
- a) Common property acquired through inheritance and held by the heirs for private use;
- b) Where particulars shall be determined by Regulation to be issued following this proclamation, household goods and personal effects;
- c) Pension benefits;
- 2/ any appointee, elected person or a public servant who has a share in a common property held in accordance with sub-article (1) (a) of this Article shall disclose his share for registration as soon as the property is liquidated among the heirs.

6. Body in Charge of Registration

- 1/ The Commission shall register assets of appointee, elected person or public servant.
- 2/ The Commission may delegate fully or partially as the case may be Ethics Liaison Unit to register assets of appointee, elected person or public servant when it deems it necessary.
- 3/ each ethics liaison unit shall send the document of registration of assets submitted to it in accordance with sub-article (2) of Article 4 of this Proclamation to the Commission within 30 days from the date of registration.
- 4/ The Commission shall be the custodian of documents of registration of assets under this Article, and shall issue certificates of registration to the appointees, elected persons and public servants whose assets have been registered.

7. ምዝንባ ስለሚካሄድበት ጊዜ

- 1/ ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ ይህ አዋጅ ሥራ ሳይ ከዋለበት ከስድስት ወር በኋላ ባለው ስድስት ወር ውስጥ ሀብቱን ማሳወቅና ማስመዝንብ አለበት።
- 2/ PHLV አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ድንጋጌ ቢኖርም ተሻጣዎች፣ የየእርከታን ሠራተኞች ተመራጮችና የመንግስት የአመዘ*ጋገ*ብ ቅደም ተከተል አስመልክቶ ቤት የክልሱ መስተዳድር ምክር ደንብ ሊያወጣ ይችላል።
- 3/ ማንኛውም አዲስ ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ ሀብቱን የሚያሳውቀውና የሚያስመዘግበው ተሾመበት፣ ከተመረጠበት ወይም ከተቀጠረበት ቀን ጀምሮ በ45 ቀናት ውስጥ ይሆናል።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ ወይም /2/ መሠረት ሀብቱን ያስመዘገበ ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ ከዚያ በኋላ ሀብቱን የሚያሳውቀውና የሚያስመዘግበው በየሁለት ዓመት ተኩል ሆኖ የበጀት ዓመቱ በተጠናቀቀ በ30 ቀናት ውስጥ ይሆናል።

8. <u>የምዝንባ ጊዜን ስለማራዘም</u>

1/ የምዝገባ ጊዜ እንዲራዘምለት የሚጠይቅ ማራዘም ሰው ምዝገባውን ያስፌለገበትን ምክንያት በጽሑፍ በመግለጽ የምዝገባ ጊዜው በተጠናቀቀ በአምስት ቀናት ውስጥ ለኮሚሽኑ ለማመለከተው PMS **መ** ይም ማመልከት ምኅባር መከታተያ ክፍል ይችሳል፡፡

7. Time of Registration

- 1/ any appointee, elected person or public servant shall disclose and register his assets within six months after the six months from the coming in to force of this Proclamation.
- 2/ Notwithstanding the provision of sub article 1 of this Article hereof, appointed at every level, elected and public servant, the Regional government Council may issue the registration order.
- 3/ any newly appointed, elected or employed person shall disclose and register the his assets within 45 days following his appointment, election or employment.
- 4/ any appointee, elected person or public servant who has registered his assets in accordance with subarticle (1) or (2) of this Article shall disclose and reregister the same every two years within 30 days from the end of the budget year.

8. Extension of Time of Registration

1/ a person demanding an extension of the time of registration may establish the cause for the extension in writing and submit the same to the Commission or to the relevant ethics liaison unit within five days from the expiry of the time of registration.

- 2/ ኮሚሽኑ ወይም ጉዳዩ የሚመለከተው የሥነ ምግባር መከታተያ ክፍል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሥረት የቀረበለት ጥያቄ በበቂ ምክንያት የተደገፌ ሆኖ ሲያገኘው የምዝገባውን ጊዜ ለአንድ ጊዜ እስከ 30 ቀናት ሊያራዝም ይችላል፡፡
- 3/ የምዝገባ ጊዜ እንዲራዘምለት ለሥነ ምግባር መከታተያ ክፍል ያቀረበው አቤቱታ ውድቅ የተደረገበት አመልካች ውሳኔው በደረሰው አምስት ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ለኮሚሽኑ ሊያቀርብ ይችላል፡፡ ኮሚሽኑ የሚሰጠው ውሳኔም የመጨረሻ ይሆናል፡፡

9. ዘግይቶ ስለማስመዝገብ

በመደበኛው ወይም በተራዘመለት የማስመዝገቢያ ጊዜ ውስጥ ሀብቱን ያላስመዘገበ ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ ብር 1ሺ መቀጫ ከፍሎ በ30 ቀናት ውስጥ ሊያስመዘግብ ይችላል፡፡

ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ በጡረታ ሲገለል ወይም በማንኛውም ምክንያት አገልግሎቱን ሲያቋርጥ ሀብቱን በ30 ቀናት ውስጥ ለኮሚሽኑ ወይም ለሚመለከተው የሥነ ምግባር መከታተያ ክፍል እንዲሁም ከሁለት ዓመት በኋላ ለመጨረሻ ጊዜ ለኮሚሽኑ ማሳወቅ አለበት፡፡

- 2/ The commission or the relevant ethics liaison unit may, upon ascertaining that the application submitted under sub-article (1) of this Article is based on sufficient cause, extend the time of registration only once for up to 30 days.
- 3/ an applicant whose application for extension of the time of registration is rejected by an ethics liaison unit may apply to the Commission within five days from receipt of the decision of the ethics liaison unit. The decision of the Commission shall be final.

9. Late Registration

If an appointee, elected person or a public servant fails to register his assets within the normal or extended period of registration, he shall pay a fine of Birr 1,000and register his assets within 30 days.

10. Post Employment Obligations

Any appointee, elected person or a public servant who has retired or terminated his service on any ground shall disclose his assets to the Commission or the concerned ethics liaison unit within 30 days from the date of his retirement or termination of service and finally to the commission after two years.

11. የምዝገባን ትክክለኛነት ስለጣረ,ጋገጥ

- ኮሚሽኑ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 1/ 4 ንዑስ አንቀጽ /2/ መሠረት በተሿሚ፣ በተመራጭ ወይም በመንግሥት ሥራተኛ በተሞላ መረጃ ያልተሟላ፣ ትክክለኛ ያልሆነ ወይም የሀሰት መረጃ የያዘ መሆኑን ለመጠርጠር ምክንያት ሲኖረው ወይም ሀብቱ በትክክል አልተመዘገበም የሚል ጥቆማ ሲቀርብ ወይም (1+6,200 ወንጀል ምክንያት ምርመሬ ሲጀመር የምዝገባውን ትክክለኛነት የማጣራት ተማባር ያከናውናል፡፡
- 2/ ኮሚሽኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የማጣራት ተግባር ሲያከናውን፡-
 - ሀ/ ጉዳዩ የሚመለከተው ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ ተጨማሪ መረጃ ወይም ማብራሪያ እንዲያቀርብ ሊጠይቀው፣
 - ስ/ የተሿሚውን፣ የተመራጩን ወይም የመንግሥት ሥራተኛውን ሀብት የሚመስከት መረጃ ያለው ባንክ፣ የፋይናንስ ተቋም ወይም ማንኛውም ሌላ ሰው መረጃውን እንዲሰጥ ሊያዘው፣ እና
 - ሐ/ የዋና ኦዲተርን ወይም የሌላ አግባብነት ያለውን አካል ሙያዊ ድጋፍ ሲጠቀም፣ ይችላል፡፡
- 3/ ኮሚሽኑ ያልተሟላ፣ ትክክል ያልሆነ ወይም የሀሰት መረጃ መቅረቡን በማስረጃ ሲያረጋግጥ ጥፋት በፌጸመው ሰው ሳይ በሕጉ መሠረት አስፌላጊው እርምጃ እንዲወሰድበት ያደርጋል፡፡

11. Verification of Registration

- 1/ The Commission shall undertake a verification process on the information submitted by an appointee, an elected person or a public servant in accordance with sub-article (2) of Article 4 of this Proclamation where it has sufficient ground to suspect the submission of incomplete, inaccurate or false information or where information is received on the inaccuracy of the registration or a criminal investigation is underway.
- 2/ The Commission may, in the course of verification process under sub-article (1) of this Article:
 - a) Require the concerned appointee, elected person or public servant to produce additional information and clarification of the issue;
 - b) order any bank, financial institution or any other person having information regarding the assets of the concerned appointee, elected person or public servant to furnish such information; and
 - c) Avail itself of the professional assistance of the Auditor General or any other relevant body.
- 3/ Whenever the Commission ascertains, with evidence, the existence of incomplete, inaccurate or falsified information, it shall cause necessary measures to be taken upon the culprit according to the law.

12. የምዝገባ መረጃ ተደራሽነት

- 1/ በኮሚሽኑ እጅ የሚገኝ ማንኛውም የተሿሚ፣ የተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ የሀብት ምዝገባ መረጃ ለሀዝብ ክፍት ይሆናል፡፡
- 2/ ትቡሀለሰ PHIN መረጃ የሚልልግ ማንኛውም **ጥያቄውን** በጽሑፍ ሰው ለኮማሽኑ ጉዳዩ ለማመለከተው መይም PMY ምኅባር መከታተያ ክፍል ሊያቀርብ ይችላል፡፡
- 3/ ኮሚሽኑ ወይም የሚመለከተው የሥነ ምግባር መከታተያ ክፍል የቀረበውን ጥያቄ በመቀበል የምዝገባውን መረጃ ለጠየቀው ሰው መስጠት አለበት፡፡
- 4/ ዚህ አንቀጽ ድን,ንጌዎች ቢኖሩም የቤተሰብ ህብትን የሚመለከት የምዝገባ መረጃ ለፍትሕ ሥራ ወይም ኮሚሽኑ አስፈላጊ ነው ብሎ ለሚወስነው ጉዳይ ካልሆነ በስተቀር በሚስጥር የሚያዝ ይሆናል፡፡
- 5/ ኮሚሽኑ በዚህ አዋጅ መሥረት በየሁለት ዓመቱ ስላከናወነው የሀብት ምዝገባ አጠቃላይ መረጃ በሪፖርት መልክ ያወጣል፡፡

13. <u>የሀብት አለመመዝገብ የሚያስከትለው</u> ውጤት

በዚህ አዋጅ መሠረት ያልተመዘገበ ማናቸውም የተሿሚ፣ የተመራጭ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ ሀብት ተቃራኒ ማስረጃ ካልቀረበ በስተቀር ለወንጀል ሕግ አንቀጽ 419/2/ ድን*ጋጌ* አፈጻጸም ሲባል ምንጩ *እንዳ*ልታወቀ ንብረት ይቆጠራል።

12. Accessibility of Registered Information

- 1/ all information regarding the registration of assets of an appointee, elected person or a public servant shall be open to the public.
- 2/ any person who wishes to access information regarding the registration of assets may apply in writing to the Commission or to the concerned ethics liaison unit.
- 3/ The Commission or the concerned ethics liaison unit shall accept and grant the information requested to the requesting person.
- 4/ Notwithstanding the provisions of this Article the information regarding the registration of family assets shall be confidential unless disclosure is required in the interest of justice or for other purposes to be determined by the Commission as necessary.
- 5/ The Commission shall provide the public with general information regarding the registration of assets under this Proclamation every two years by way of reports.

13. Effect of Non-Registration of Assets

Any asset of an appointee, an elected person or a public servant not registered in accordance with this Proclamation shall, in the absence of proof to the contrary, be considered as an unexplained property for the purpose of applying the provisions of Article 419(2) of the Criminal Code.

ክፍል ሶስት

<u>የጥቅም *ግጭትን* ስለማሳወቅና</u> ስለማስወንድ

14. መርህ

ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ የያዘውን መንግሥታዊ የኃላፊነት ቦታ የሕዝብን ጥቅም ለማስጠበቅ ብቻ ማዋል አለበት፡፡ በማንኛውም ምክንያት ቢሆን በሥራው አጋጣሚ ያገኘውንና ሕዝብ እንዲያውቀው ያልተደረገን መረጃ ለግል ጥቅሙ ማዋል የለበትም፡፡

15. ስጦታ፣ መስተንግዶና የጉዞ ግብዣ

፩ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ የመወሰን ስልጣኑን የሚፌታተን ወይም የጥቅም ግጭት የሚፌዋር ስጠታ፣ መስተንግዶ ወይም የጉዞ ግብዣ መቀበል የለበትም፡፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ የተደነገገው ቢኖርም የቀረበለትን ስጢታ፣ መስተንግዶ ወይም የጉዞ ግብዣ ያለመቀበል በሥራ ግንኙነት ላይ ጉዳት የሚያስከትል ሆኖ ሲገኝ ስጦታውን፣ መስተንግዶውን ወይም ይችሳል፡፡ የጉዞ 9ብዣውን ለመቀበል ሆኖም የተቀበለውን ስጦታ አማባብ ላለው የመንግሥት ቤት ወይም መሥሪያ የልማት ድርጅት የመንግሥት 20. ማድረባ ወይም *መ*ስተንግዶውን ወይም የጉዞ ግብዣውን ለኮሚሽኑ ወይም አግባብ ሳስው *የሥነ ምግባር መከታተያ* ክፍል ማሳወቅ አለበት፡፡

PART THREE

DISCLOSURE AND AVOIDANCE OF CONFLICT OF INTEREST

14. Principle

Any appointee, elected person or a public servant shall use the public office to which he is entrusted to protecting the public interest alone. On no account shall he secure personal gain from the information brought to his knowledge as a result of his assumption of public office and not made

15. Gift, Hospitality and Sponsored Travel

1/ any appointee, elected person or a public servant may not accept any gift, hospitality or sponsored travel that may put his authority to decide under question or ensue conflict of interest.

2/ Notwithstanding sub-article (1) of this Article, if refusal to accept a gift, hospitality or sponsored travel may jeopardize working relation, an appointee, an elected person or a public servant may accept the gift, hospitality or sponsored travel; provided, however, that he shall deposit the gift with the relevant public office or public enterprise or disclose the hospitality or sponsored travel to the Commission or the relevant ethics liaison unit.

1/ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ በመንግሥት የሥራ ኃላፊነቱና በራሱ ወይም በቅርብ ዘመዱ የግል ጥቅም መካከል ግጭት ሊያስከትልበት የሚችል ጉዳይ ሲያጋዋመው፡-

- ህ/ በጉዳዩ ላይ ውሳኔ ወይም አስተያየት ከመስጠት እንዲሁም ከኃላፊነቱ ጋር የማይጣጣም ወይም ታማኝነቱን ጥርጣሬ ውስጥ የሚጥል ማንኛውንም ድርጊት ከመፈጸም መቆጠብ፣ እና
- ለ/ ሁኔታውን ለሚ*መ*ለከተው የበላይ *ኃላኤ* ማሳወቅ፣ አለበት፡፡
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የጥቅም ባጭት ሊከሰት መቻለ የተገለጸለት የበሳይ ኃላፊ እንደሁኔታው ተሿሚው፣ ተመራጩ ወይም የመንግሥት *ሥራተኛ*ው ጉዳዩን ማየቱን **አንዲቀ**ዋል መመሪያ ለሰጠው ወይም ሌሳ ሰው ተተክቶ እንዲያየው ሊያደርግ ይችላል፡፡

17. <u>የጥቅም *ግ*ጭት መ</u>ከሰቱን ተከትሎ ስለሚወሰድ እርምጃ

ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ በመንግሥት PMG *ኃላፊ*ንቱና በራሱ ወይም በቅርብ ዘ*መ*ዱ የፃል መካከል ጥቅም *ግጭት* መከሰቱን ተከትሎ *ተ*ነሳሽነት በራሱ ወይም በበላይ ኃላፊው አምኖ ጥፋተኛ ሲመየቅ መሆኑን በይፋ ይቅርታ የመጠየቅ ወይም ራሱን ከኃላፊነት የማግለል ግዴታ አለበት፡፡

16. Measures to be Taken to Avoid Conflict of Interest

- 1/ where an appointee, an elected person or a public servant encounters a case that may lead to a conflict between his official duty and his own or his close relative's private interest, he shall:
 - a) refrain from giving decision or opinion on the case as well as from taking any action that may be inconsistent with his official duty or may compromise his loyalty; and
 - b) Disclose the situation to the concerned higher official.
- 2/ A higher official who has received a disclosure under sub-article (1) of this Article may instruct the appointee, elected person or public servant to continue handling the case or may delegate another person instead, as the case may be.

17. Measures to be taken Following the Event of Conflict of Interest

Any appointee, elected person or public servant shall, following any event of conflict between

his official duty and his own or his close relative's private interest, publicly admit his fault and ask for apology or resign from office, on his own initiative or when required by his superior to do so.

18. ከሥራ መልቀቅ በኋላ ስለሚኖር ክልከላ

ማኝኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ ሥራ በለቀቀ እስከ ሁለት ዓመት ድረስ ሲቆጣጠራቸው ከነበረው ሰዎች ጋር ጥቅም የሚያስገኙ ሥራዎች መሥራት የለበትም፡፡ ዝርዝሩ በደንብ እና /ወይም/ በመመሪያ ይገለጻል፡፡

ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ የጥቅም ግጭት መኖሩን በዚህ አዋጅ መሠረት የማሳወቅ ግዴታውን ካልተወጣ አግባብ ባለው የሥነ ምግባር ደንብ መሠረት ተገቢው አስተዳደራዊ ርምጃ ይወሰድበታል፡፡

<u>ክፍል አራት</u> ልዩ ልዩ ድ*ንጋጌ*ዎች

20. ጥቆማ ስለማቅረብ

- ፩ ጣንኛውም ሰው ይህንን አዋጅ ጥሷል በሚሰው ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ ሳይ ጥቆጣ ጣቅረብ ይችሳል።

18. Post Employment Limitation

Any appointee, elected person or public servant may not take up any benefit ensuing work from persons whom he used to control, until two years after leaving office. The details shall be provided in regulations and/or directives.

19. Failure to Disclose Conflict of Interest

An appropriate administrative sanction shall, in accordance with the relevant code of ethics, be taken against any appointee, elected person or public servant who fails to disclose any conflict of interest in accordance with this Proclamation.

PART FOUR MISCELLANEOUS PROVISIONS

20. Whistle-blowing

- 1/ any person may file whistle-blowing against an appointee, an elected person, or a public servant for breaching this Proclamation.
- 2/ A whistle-blowing shall be submitted, in writing, to the commission or the relevant ethics liaison unit and, as much as possible, be accompanied with supporting evidence.

- ፫/ በቀረበው ጥቆማ ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ሕስኪሰጥ ድረስ የምርመራ ሂደቱና መዛግብቱ በሚስጥር ተይዘው ይቆያሉ።
- ፬/ በዚህ አንቀጽ መሠረት በቀረበ ጥቆጣ የተገኘው መረጃ በወንጀል ሕግ አንቀጽ 419//2/ የሀብት መወረስ ውሳኔ ሰጣሰጠት ካስቻለ የተወረሰው ሀብት ከሚያስገኘው ገቢ ውስጥ 25 በመቶ ለጠቋሚው ይክፈላል።

21. የአዋጁን ተፈጻሚነት ስለ*ጣሬ,ጋገ*ጥ

ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት ወይም የመንግሥት የልማት ድርጅት የዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎ*ች በሥራ ሳይ መዋሳቸውን ለማረ*ጋ*ገጥ፦

- 1/ ተሿሚዎች፣ ተመራጮችና የመንግሥት ሠራተኞች ሀብታቸውን በወቅቱ እንዲያስመዘግቡ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤
- 2/ አግባብ ያላቸው የሥነ-ምግባር ደንቦችን አውተቶ ተፈጻሚ ያደር*ጋ*ል፡፡

22. ቅጣት

- 1/ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ፡-
 - ህ/ ህብቱን በዚህ አዋጅ መሥረት ለምዝገባ ሳያሳውቅ ከቀረ ወይም ሆን ብሎ ትክክል ያልሆነ የምዝገባ መረጃ ከሰጠ፣ ወይም
 - ስ/ የዚህን አዋጅ ድን*ጋጌዎ*ች በመተሳሰፍ ስመታ፣ መስተንግዶ ወይም የጉዞ ግብዣ ሳያሳውቅ ከቀረ፣ በወንጀል ሕግ አንቀጽ 417 መሥረት ይቀጣል፡፡

- 3/ the investigation process and related documents shall be kept confidential until final decision is taken on the whistle blowing.
- 4/ If the information obtained through whistle blowing leads to the confiscation of assets under Article 419(2) of the Criminal Code, the whistle-blower shall be entitled to 25% of the proceeds of the confiscated asset.

21. Assuring Compliance

Any public office or public enterprise shall, to ensure compliance with this Proclamation:

- 1/ facilitate the timely registration of assets of appointees, elected persons and public servants;
- 2/ issue and enforce relevant code of ethics.

22. Penalty

- 1/ any appointee, elected person or public servant who:
 - a) fails to disclose his assets for registration in accordance with this Proclamation or intentionally submits incorrect disclosure; or
 - b) in contravention of this Proclamation, accepts a gift, hospitality or sponsored travel, or fails to disclose any gift, hospitality or sponsored travel he has accepted; shall be punished in accordance with Article 417 of the Criminal Code.

- 2/ ማንኛውም ተሿሚ፣ ተመራጭ ወይም የመንግሥት ሥራተኛ የጥቅም ግጭት መኖሩን ሳያሳውቅ ሆነ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 ንዑስ አንቀጽ /2/ መሥረት ተፈቅዶለት ሲሥራ የመንግሥት ኃላፊነቱን ተጠቅሞ የራሱን ወይም የቅርብ ዘመዱን የግል ጥቅም ያራመደ እንደሆነ አግባብ ባለው የወንጀል ሕግ ድንጋጌ መሥረት ይቀጣል፡፡
- 3/ ማንኛውም ሰው በክፉ ልቦና በመነሳሳት ምንም ዓይነት መሠረት የሌለው ጥቆማ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20 መሠረት ካቀረበ እስከ ሦስት ዓመት ሊደርስ በሚችል እሥራት ወይም እስከ ብር 2ሺ በሚደርስ መቀጮ ወይም በሁለቱም ይቀጣል፡፡
- 4/ ማንኛውም ሰው በክፉ ልቦና በመነሳሳት ምንም ዓይነት መሠረት የሌለው ጥቆማ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20 መሠረት ካቀረበ እስከ ሦስት ዓመት ሊደርስ በሚችል እሥራት ወይም እስከ ብር 2ሺ በሚደርስ መቀጮ ወይም በሁለቱም ይቀጣል፡፡

23. ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች

ከዚህ አዋጅ *ጋር የሚቃረ*ን ሕግ ወይም ማንኛውም ልማዳዊ አሥራር በዚህ አዋጅ በተሸፈ*ጉ ጉዳ*ዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

24. <u>ደንብና መመሪያ የጣውጣት ሥልጣን</u>

1/ የክልሱ መስተዳድር ምክር ቤት ይህን አዋጅ ሰማስፈጸም የሚያስፈልጉ ደንቦቸን ሲያወጣ ይችላል።

- 2/ Any appointee, elected person or public servant who directly or indirectly takes any reprisal measure against a whistle-blower or witness for submitting whistle-blowing or giving witness or is about to submit whistle-blowing or give testimony to the Commission or ethics liaison unit pursuant to Article 20 of this Proclamation shall be punished in accordance with Article 444 of the Criminal Code.
- 3/ Any appointee, elected person or public servant who, either without disclosing the existence of conflict of interest or acting upon being authorized in accordance with sub-article (2) of Article 16 of this Proclamation, uses his official duty to promote his own or his close relative's private interest shall be punishable in accordance with the relevant provisions of the Criminal Code.
- 4/ any person who maliciously submits unfounded whistle-blowing pursuant to Article 20 of this Proclamation shall be punished with imprisonment not exceeding three years or with a fine not exceeding Birr 2,000 or both.

23. <u>Inapplicable Laws</u>

No law or customary practice shall, in so far as it is inconsistent with this Proclamation, be applicable with respect to matters provided for by this Proclamation.

24. Power to Issue Regulations and Directives

1/ The Council of Regional Government may issue regulations necessary for the implementation of this Proclamation. 2/ ኮሚሽት ይህንን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የወጡ ደንቦቸን ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

25. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሱ *መንግሥት ገነክ*ረ ሕግ *ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

> ባሕር ዳር ህዳር 15 ቀን 2004 ዓ.ም አያሴዉ ጎበዜ የአማራ ብሔራዊ ክልል ፕሬዚዳንት

2/ The Commission may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation and regulations issued pursuant to sub-article (1) of this Article.

25. Effective Date

This Proclamation shall enter into force up on the date of publication in the Zikre- Hig Gazette of the Regional State.

Done at Bahir- Dar,
This 25th Day of November, 2011
Ayalew Gobezie
President of the Amhara National Region